

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS CARITAS MOTINOS IR VAIKO NAMŲ 2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Vilniaus arkivyskupijos Caritas Motinos ir vaiko namai – tradicinės religinės bendruomenės Vilniaus arkivyskupijos Caritas padalinys, nuo 1996 m. teikiantis pagalbą besilaukiančioms moterims ir motinoms su vaikais, esantiems krizinėse situacijose. Padalinio veikla organizuojama, remiantis Vilniaus arkivyskupijos metropolito 2005-01-08 ir 2018-03-12 patvirtintu Vilniaus arkivyskupijos Caritas Statutu ir Vilniaus arkivyskupijos Caritas direktoriaus 2015-12-31 patvirtintais Vilniaus arkivyskupijos Caritas Motinos ir vaiko namų Nuostatais.

Vilniaus arkivyskupijos Caritas įeina į Lietuvos Carito bendruomenę, atstovaujamas Lietuvos Carito, yra Caritas Internacjonalis konfederacijos ir Regiono Caritas Europa dalis.

MOTINOS IR VAIKO NAMŲ VEIKLOS TIKSLAI

- Ugdyti ir stiprinti gebėjimus savarankiškai rūpintis savo vaikais, spręsti savo socialines psichologines problemas, padėti įveikti socialinę atskirtį, organizuojant ir teikiant socialines paslaugas laikinai Motinos ir vaiko namuose gyvenančioms besilaukiančioms moterims ir motinoms su vaikais:
  - neturinčioms gyvenamojo būsto, neturinčioms tinkamo vaiko auginimui gyvenamojo būsto;
  - neturinčioms reikiamų motinystės ir socialinių įgūdžių savarankiškam gyvenimui;
  - negalinčioms gyventi savo namuose dėl artimųjų smurto.
- Rūpintis Motinos ir vaiko namuose gyvenančių moterų dvasiniu augimu, puoselėjant krikščionišką tapatumą.
- Teikti tęstinę-palaikomąją pagalbą buvusioms Motinos ir vaiko namų gyventojoms, pradėjusioms savarankišką gyvenimą ir esant tokiam poreikiui. Skatinti jų sąmoningumą ir savipagalbą.
- Stiprinti pagalbos Motinos ir vaiko namų tikslinei grupei tinklą, bendradarbiaujant su savanoriais, vyriausybinėmis, savivaldybių institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, paraprijų bendruomenėmis, kitomis institucijomis ir organizacijomis, geros valios žmonėmis.

MOTINOS IR VAIKO NAMŲ VEIKLOS SRITYS

- Bendrųjų socialinių paslaugų teikimas pagal besikreipiančiųjų poreikius:
  - informavimo
  - konsultavimo
- Specialiųjų - socialinės priežiūros (apgyvendinimo nakvynės namuose ir krizių centruose) paslaugų teikimas besilaukiančioms moterims, moterims ir jų vaikams, neturinčioms gyvenamojo būsto arba tinkamo vaiko auginimui gyvenamojo būsto, reikiamų tėvystės ir socialinių įgūdžių savarankiškam gyvenimui, negalinčioms gyventi savo namuose dėl artimųjų smurto:
  - laikinojo apgyvendinimo
  - informavimo
  - konsultavimo

- tarpininkavimo ir atstovavimo
  - psichologinės pagalbos
  - kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo (prižiūrint vaiką, atliekant savitvarkos darbus, rūpinantis asmenine ir vaiko asmens higiena, tvarkant pinigų apskaitą, apsiperkant, gaminant maistą, mokant skolas, planuojat ir atliekant kitus darbus/užduotis, bendraujant ir pan.)
  - motinystės įgūdžių ugdymas
  - pagalbos mokantis ir ieškant darbo, palaikymo įsidarbinus
  - laisvalaikio organizavimo (renginių, švenčių, saviraiškos veiklų, išvykų, stovyklų organizavimo)
  - pagalbos ūkio/higienos priemonėmis
  - asmeninės higienos paslaugų organizavimo (dušo, skalbimo paslaugų ir kt.)
- Pozityvios tėvystės įgūdžių ugdymo mokymus organizavimas.
  - Tęstinės-palaikomosios pagalbos (bendravimo, informavimo, konsultavimo ir kt.) teikimas buvusioms Motinos ir vaiko namų gyventojoms, skatinant jų sąmoningumą ir savipagalbą.
  - Bendradarbiavimas su savanoriais, vyriausybinėmis, savivaldybių institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, parapijų bendruomenėmis, kitomis institucijomis ir organizacijomis, siekiant stiprinti pagalbos Motinos ir vaiko namų tikslinei grupei tinklą.

DARBUOTOJAI IR SAVANORIAI

- Motinos ir vaiko namuose dirba 4 darbuotojai:
  - Padalinio vadovas
  - Socialiniai darbuotojai - 2
  - Psichologas
- Darbuotojų komandai talkino 14 savanorių:
  - organizavo vaikų priežiūrą ir užimtumą
  - bendravo su motinomis ir jų vaikais, ugdydami motinų ir vaikų bendravimo bei turiningo laisvalaikio praleidimo įgūdžius
  - 2 savanorės teikė vaikams logopedo paslaugas

TEIKIAMOS PASLAUGOS/PAGALBA IR DARBO ORGANIZAVIMAS

Motinos ir vaiko namuose bendrosios paslaugos teikiamos darbo dienomis nuo 8.00 val. iki 20.00 val. Socialinės priežiūros (apgyvendinimo) paslaugos teikiamos kiekvieną dieną, ištisą parą. Pozityvios tėvystės įgūdžių mokymai organizuojami du kartus per metus, kuriuose gali dalyvauti tiek apgyvendinimo paslaugas Motinos ir vaiko namuose gaunančios motinos, tiek savarankiškai gyvenantys tėvai.

Teikiamų socialinių paslaugų dinamika 2018-2020 metais

Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	Vietų skaičius	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pastabos, teikimo laikotarpis
1	Socialinė priežiūra (apgyvendinimas Motinos ir vaiko namuose)	25	37 (17 motinų ir 20 vaikų)	41 (18 motinų, 23 vaikai)	52 (20 motinų ir 32 vaikai)	

2	Bendrosios socialinės paslaugos (informavimas, konsultavimas)		17	20	31	įskaičiuotos tik gyvai teiktos konsultacijos
3	Pozityvios tėvystės įgūdžių mokymai		39	36	14	
	Iš viso:		93	97	99	

2020 m. socialinės priežiūros (apgyvendinimo Motinos ir vaiko namuose) paslaugos suteiktos 52 asmenims - 20 motinų/šeimų ir 32 vaikams. Vaikai iki 3 metų amžiaus sudarė 38 % visų vaikų, 3-6 metų vaikai - 31 % (t.y., ikimokyklinio amžiaus vaikai sudarė 69 % visų vaikų), vyresni nei 7 metų amžiaus vaikai – 31 % visų vaikų.

Apgyvendinimo paslaugos suteiktos 5 savivaldybių gyventojams:

- 34 Vilniaus miesto gyventojams (65 % visų gyventojų)
- 6 Vilkaviškio rajono gyventojams
- 6 Rokiškio rajono gyventojams
- 4 Šalčininkų rajono gyventojams
- 2 Panevėžio rajono gyventojams

Vidutinė apgyvendinimo paslaugų teikimo trukmė - 7 mėnesiai.

Iš 17 gyventojų, sprendusių būsto problemą – 11 moterų (65 proc.) gavo būsto nuomos kompensaciją, išsinuomavo būstą. Iš 12 gyventojų, sprendusių užimtumo/nedarbo problemą – 10 (83 proc.) moterų registravosi užimtumo tarnyboje įsidarbino, adaptavosi darbo vietoje, mokėsi bendro lavinimo mokykloje. Iš 13 moterų, sprendusių smurto artimoje aplinkoje problemą – 11 (85 proc.) dalyvavo specialistų konsultacijose, pradėjo/tęsė skyrybų procesą ir negrįžo į smurtinę aplinką. Iš 3 paslaugų gavėjų, sprendusių priklausomybės problemą – 2 (67 proc.) moteris pradėjo spręsti šią problemą - lankėsi priklausomybių specialistų konsultacijose, Iš 18 paslaugų gavėjų, turėjusių įsiskolinimų/finansinių sunkumų – 13 (72 proc.) moterų sumažino įsiskolinimus ar juos sumokėjo, pagerino savo materialinę padėtį. Iš 15 motinų, sprendusių vaikų tėvystės nustatymo ir išlaikymo problemą – 8 moterys pradėjo/pabaigė savo vaikų tėvystės nustatymo ir išlaikymo priteisimo procesus.

Iš 6 moterų, besikreipusių į sveikatos priežiūros specialistus dėl neįgalumo vaikui arba sau nustatymo arba į pedagoginę psichologinę tarnybą dėl specialiųjų poreikių vaikui nustatymo – 6 (100 proc.) moterys pradėjo neįgalumo/specialiųjų poreikių nustatymo procesą arba neįgalumo/specialiųjų poreikių lygis buvo nustatytas.

Iš 23 vaikų, kurie nelankė jokios ugdymo įstaigos arba turėjo adaptavimosi/bendravimo sunkumų ugdymo įstaigoje, 22 (96 proc.) vaikai pradėjo lankyti ugdymo įstaigą arba jų adaptacija/bendravimo įgūdžiai ženkliai pagerėjo.

- psichologo/socialinio darbuotojo konsultavimo pagalba (negyvenantiems MVN-e) suteikta 31 asmeniui (26 suaugusiems ir 5 vaikams)
- pozityvios tėvystės grupės organizuotos 14 tėvų (11 motinų ir 3 tėčiams)
- tęstinės-palaikomosios pagalbos (bendravimo, informavimo, konsultavimo ir kt.) teikimas buvusioms Motinos ir vaiko namų gyventojoms, skatinant jų sąmoningumą ir savipagalbą.
- bendradarbiavimas su savanoriais, vyriausybinėmis, savivaldybių institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, parapijų bendruomenėmis, kitomis institucijomis ir organizacijomis, siekiant stiprinti pagalbos Motinos ir vaiko namų tikslinei grupei tinklą.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ/PAGALBOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Nuo 2020 metų Motinos ir vaiko namai pradėjo teikiamų socialinių paslaugų kokybės gerinimo procesą, taikant EQUASS kokybės sistemą – buvo analizuojami/tobulinami turimi organizacijos dokumentai bei rengiami nauji, atitinkantys tarptautinius kokybės standartus, dokumentai.

2020 m. buvo gerinama Motinos ir vaiko namų gyvenamoji aplinka:

- pilnai suremontuoti 3 gyvenamieji kambariai
- suremontuotas ir pilnai įrengtas (baldai, kompiuteris, monitorius) konsultacijų/vaikų užimtumo kambarys
- įsigytas naujas inventorių (vaikiškos lovos, televizorius, šaldytuvas, skalbimo mašina-džiovyklė, patalynė, žaislai ir kt.)

DARBUOTOJŲ KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS

Motinos ir vaiko namuose dirba 4 specialistai, turintys specialųjį aukštąjį universitetinį išsilavinimą. 2 darbuotojai yra įgiję priklausomybių konsultantų kvalifikaciją, 2 darbuotojai – „Efektyvios tėvystės programos“ vadovų kvalifikaciją.

2020 m. sausio – kovo mėn. visi darbuotojai turėjo kasmetinius metų įsivertinimo pokalbius su vadovu.

Visi darbuotojai aktyviai dalyvavo profesinės kompetencijos mokymuose, seminaruose, kt. veiklose:

- Praktiniuose streso valdymo užsiėmimuose (4 darbuotojai)
- 20 metų ant lino: pusiausvyros paieškos socialiniame darbe (1 darb.)
- Gyvenimo kokybė ir jos matavimas socialinių paslaugų įstaigose (1 darb.)
- Sėkmingas vadovavimas (1 darb.)
- Konfliktų valdymas: kaip suvaldyti ir sustabdyti? (4 darb.)
- Pagrindinių komunikacijos įrankiai organizacijos įvaizdžio stiprinimui (2 darb.)
- Dėmesingu įsisąmoninimu grįstas streso valdymas (1 darb.)
- Nauji būdai Potrauminio Streso sutrikimams įvertinti ir gydyti (1 darb.)
- Sėkmės mokymasis: tai ką atrado mokslininkai ir ką svarbu žinoti jums (1 darb.)
- Emocijos mūsų gyvenime: kaip jas atpažinti, valdyti ir kaip su jomis susidraugauti (1 darb.)
- Elgesys, kaip žmogaus gyvenimo sudėtinis komponentas (1 darb.)
- Asmens duomenų apsaugos mokymai (4 darb.)
- Nevyriausybių organizacijų veiklos tęstinumo planavimas (1 darb.)
- Vargšui ištiesk ranką (2 darb.)
- Konfliktai ir nesutarimai šeimoje (1 darb.)
- Darbas su tėvais: galimybės ir ribos (2 darb.)
- Darbo su nemotyvuotais klientais ypatumai ir taikytini metodai (1 darb.)
- Vaiko pažinimas ir konsultavimas (1 darb.)

DARBUOTOJŲ DARBO SĄLYGŲ GERINIMAS

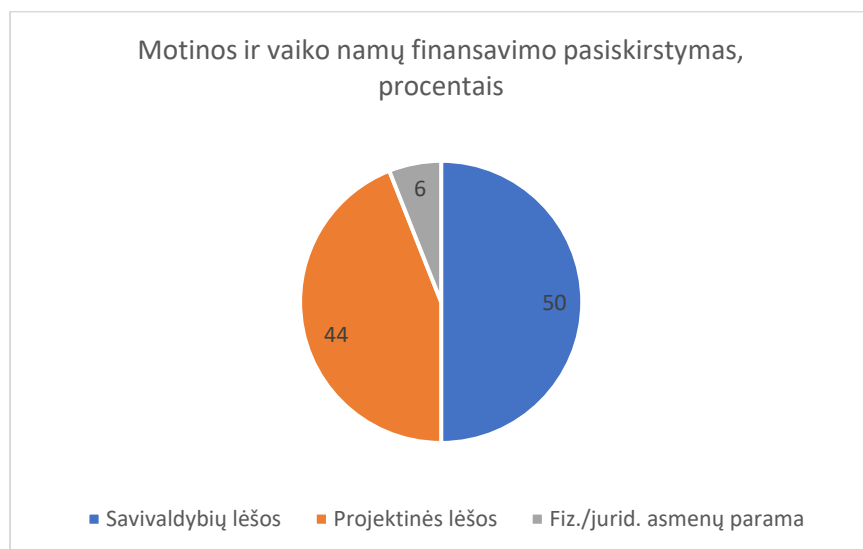
2020 m. buvo atlikta anoniminė darbuotojų apklausa dėl jų darbo sąlygų. Atnaujinta darbuotojams skirtą kompiuterinę įrangą (įgyti 4 stacionarus kompiuteriai, 5 monitoriai). Suremontuotas ir įrengtas naujas darbo kabinetas.

FINANSAVIMO ŠALTINIAI IR PROJEKTINĖ VEIKLA

2020 m. Motinos ir vaiko namų veiklai organizuoti buvo skirta 82 981 Eur.

Motinos ir vaiko namų veiklos finansavimo šaltiniai:

- Savivaldybių lėšos už suteiktas paslaugas
- Projektinės lėšos
- Fizinių ir juridinių asmenų pinigine parama

Motinos ir vaiko namų paslaugas 2020 metais pirko 5 savivaldybės: Vilniaus miesto, Vilkaviškio rajono, Rokiškio rajono, Šalčininkų rajono ir Panevėžio rajono.

Buvo vykdomi projektai:

1. „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Vilniaus mieste“ (finansavo Europos socialinis fondas)
2. „Šeima ir smurtas nesuderinami“ (finansavo Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie SADM)
3. „Namai savarankiškumo link“ (finansavo Lietuvos Caritas)
4. „Vienos, bet ne vienišos“ (finansavo Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie SADM)
5. „Stovykla socialiai pažeidžiamoms vienišoms mamoms su vaikais“ (finansavo Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, JAV)
6. Nuo 2020 m. dalyvaujama VšĮ Valakupių reabilitacijos centro vykdomame projekte „Socialinių paslaugų kokybės gerinimas, taikant EQUASS kokybės sistemą“ - siekiama įgyti Europos socialinių paslaugų kokybės sistemos EQUASS Assurance sertifikatą (projektas finansuojamas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų). 2021 metais III ketvirtį bus vykdomas išorinis auditas dėl kokybės sertifikato suteikimo.

Motinos ir vaiko namų veiklos administravimui skiriami 24 procentai visų išlaidų, tiesioginės veikos finansavimui – 76 procentai visų išlaidų.

Vilniaus arkivyskupijos Caritas 2019 metų, 2020 metų veiklos ataskaitos pateikiamos organizacijos internetiniame puslapyje <https://vilnius.caritas.lt/veiklos-ataskaitos/>